

*Класика е това, което на всеки
му се иска да е прочел, но никой
няма желание да чете!*

Марк Твен

ДВАМА АМЕРИКАНЦИ И ДРУГИ РАЗКАЗИ

Франсис
Брет Харт

Издателство
ПАРИТЕТ

РУСКИ КНИГИ НА БЪЛГАРСКИ ЕЗИК

©Предпечатна подготовка Паритет ООД
ДВАМА АМЕРИКАНЦИ И ДРУГИ РАЗКАЗИ

Автори: Франсис Брет Харт; 224 стр.

Преводач: Сидер Флорин

Франсис Брет Харт е американски писател от поколението на Марк Твен (с когото са и приятели), О. Хенри и Джек Лондон. Произведенията му са на различни теми, но разказите и романи-те му за Златната треска са най-харесваните и преиздаваните. В тази книга са включени разкази за любовта, приятелството и саможертвата. Двама американци в Париж – бедно, но талантливо момиче и еднорък художник, чиято любов минава през различни перипетии и разочарования, накрая намира своя покровител и завършва щастливо. Разказът за Чичо Джим и чичо Били пък представя историята за едно трогателно приятелство между двама мъже, цял живот живели суровия живот на златотърсачи и успели накрая да си купят собствена ферма. Много романтика има в „Целувката на Саломе Джейн“ – смела млада жена спасява от бесилото конекрадец и двамата успяват да преживеят голямата си любов. „В тръстиките“ е история за добротата и безкористната помощ, на които сме способни в тежки моменти дори към непознати.

Стилът на Франсис Брет Харт е весел и жизнерадостен, но творбите му разказват по затрогващ начин за най-важното в живота – човечността.

**За поръчки на книги от сайта
www.paritetbg.com - 20% отстъпка!**

Всички права са защитени. Никаква част от тази книга не може да бъде възпроизведена в каквато и да е форма без писменото разрешение на притежателя на авторските права.

ISBN 978-619-153-347-3

Досега в „Колекция класика“

1. Истории от американски писатели – Марк Твен, Франсис Брет Харт, Ърнест Томпсън Сътън, О. Хенри, Джек Лондон
2. Разкази от английски писатели
3. Франсис Брет Харт. Разкази
4. Руски народни приказки

Очаквайте

1. Андрей Платонов. Разкази
2. Хумористични разкази – М. Твен, О. Хенри, Р. Бенчли, А. К. Дойл, Дж. К. Джеръм, Ч. Левър, Х. Х. Мънро (Саки), С. Чорни, А. Аверченко, А. Чехов
3. Ги дьо Мопасан. Избрано
4. Едгар Алън По. Разкази
5. Повести от руски писатели – Л. Толстой, Ал. Толстой, А. Платонов
6. Артър Конан Дойл. Разкази
7. Приказки. П. Бажов, Н. Лесков, В. Гаршин, Д. Мамин Сибиряк, Братя Грим, Х. К. Андерсен, О. Уайлд, Г. Райчев, Е. Пелин
8. Разкази от руски писатели – А. Пушкин, И. Тургенев, А. Чехов, А. Куприн, И. Бунин, М. Булгаков, А. Платонов.
9. Джеръм К. Джеръм
10. Кратки разкази от цял свят

СЪДЪРЖАНИЕ

Двама американци	6
Чичо Джим и чичо Били	65
В тръстиките	123
Целувката на Саломе Джейн	160
Мигълс	200

ДВАМА АМЕРИКАНЦИ

Може би ако трябва да се каже нещо съществено за преселването на семейство Мейнард в Европа, то е единствено изключителният факт, че господин Мейнард не отиде там с надеждата да омъжи дъщеря си за благородник. Чарлстънски търговец, чиято фирма имаше зад гърба си две почтени поколения, преди тридесет години той обладаваше известно чувство за собствено достойнство, с което нямаше нужда от странична помощ и чуждестранна подкрепа, и е във висша степен вероятно, че в намерението му да прекара няколко години в чужбина не е имало никакви скрити подбуди, а само търсене на удоволствия и желание да види много неща – главно, от миналото, – каквито отечеството му не притежаваше. Неговото бъдеще и бъдещето на семейството му бяха в родната страна, но като трезво мислещ човек, той се нагоди временно към новата обстановка. При това нагаждане се наложи да научи много неща от другите, а другите – да научат нещичко от него; той откри, че най-добрите хора се отличават с голяма скромност, равна на неговата, и поправи убеждението им, че американец от

южните щати има повече или по-малко негърска кръв в жилите си и че макар и да притежава роби, не е непременно представител на аристокрацията. С издаващия го диалект, от който не го беше срам, с откровеното си приятелско държане, съчетано с подкупващо учтиви обноски, които правеха дори републиканското му „господине“ да звучи като прието обръщение към кралска особа, той беше винаги уважаван и рядко погрешно разбиран. Когато това се случеше, не беше лесно на този, който го е разбрал погрешно. Като тип той изпъкваше и беше оригинален като братовчедите си англичани, да се подражава на които тогава не бе на мода. Затова, дали в хотела на някоя столица, в казиното на минерални бани или в поскромнен пансион в швейцарско селце, той винаги изпъкваше. По-малко личеше жена му, която с хамелеонските качества на присадените си сънароднички вече беше парижанка в облеклото; още по-малко – дъщеря му, която по това време беше попила отличителните черти на гувернантките си францужойки, немкини и италианки. Въпреки това и двете още не се бяха научили да крият американската си националност, нито да се срамуват от нея.

Господин Мейнард и семейството му останаха в Европа три години – престоят му бе продъл-

жен от политическите вълнения в родния му щат Южна Каролина. Търговията често помага на хората да се отърсят от тесногърдието си; отдалечеността от постоянното местожителство разширява кръгозора и оттеглилият се на почивка търговец бе предвидил краха на политиката на неговия щат, а от гледната точка на цяла Европа, вместо обичайния сбор от отделни щати, съзря цялата си родина. Но понеже вълненията нарастваха, в края на краищата той се видя принуден да се върне, със слабата надежда да направи нещо за уталожването им, и взе жена си със себе си, а дъщеря си остави в едно училище в Париж. Горедолу по това време обаче един-единствен топовен изстрел срещу националното знаме във Форт Съмтър разтърси цялата страна, отекна чак в Европа и накара някои горещи сърца да се върнат, за да воюват за щата или за родината, изпрати други, не толкова горещи, в безславно изгнание, но което бе най-печално, прекатури ученическият чин на девойката в парижкия пансион! Защото този изстрел потопа корабите на Мейнард на кейовете на Чарлстън, разпиля балите памук, пригответни на пристанището за товарене и го накара, разорен, да постъпи въпреки убежденията си в щатската войска. Хелън Мейнард, като добра дъщеря, бе умолявала баща

си да ѝ позволи да се върне и да сподели с него опасностите, но отговорът гласеше „да почака“, докато приключи деветдневната лудост на това въстание. Тази лудост продължи шест години, надживя Мейнард, чиято изпълнена със съмнения побеляла глава падна в сражението при Бул, надживя безцветната му вдовица и остави Нели сираче без пукната пара.

Въпреки това тя запази достатъчно от духа на своята родина, за да остане смела и независима от миналото си. Казват, че когато получила съобщението, малко поплакала, а след това оставила писмото и малкото си пари за последния месец в скута на мадам Абла. Мадам била съкрушена.

– И вие... осиромашало и осиротяло ангелче... какво сега?

– Една част от това ще си припечеля обратно – каза осиротялата девойка с неподправена откровеност, – защото говоря френски и английски по-добре от другите момичета и ще ги уча, докато мога да постъпя в консерваторията, понеже имам глас. Вие сама сте го казвали на татко.

На такава ангелска прямота не можеше да се възрази. Мадам Абла имаше сърце... нещо повече, тя притежаваше вродената проникателност на францужойка, директорка на пансион. Ученичката-американка седна на учителската ка-

тедра – сърдечните ѝ приятелки и съкласнички станаха нейни ученички. На някои от най-богатите, а те бяха главно нейни сънароднички, тя продаде най-елегантните и най-модните си рокли, накити и украшения на много добра цена и сложи парите настрана за в бъдеще, за консерваторията. Работеше упорито, понасяше търпеливо всичко, освен състраданието.

– Бих искала да знаете, госпожице – каза тя на госпожица Дьо Лейн, дъщеря на собственика на прочутата фирма за муселин „Дьо Лейн & сие, Ню Йорк“, – че каквото и да е положението ми тук, няма да позволя да ме покровителства дъщерята на един продавач на панделки. Моят случай не е чак толкова „печален“, благодаря ви! И предпочитам да не се говори, че съм видяла „по-добри дни“, от хора, които не са ги видели. Хайде! Няма защо да чукате с молива си по чина, когато ми говорите, защото ще викна „Вън!“ пред целия клас!

Такова прискърно избухване естествено отчужди някои от съотечественичките ѝ, които бяха прекалено чувствителни спрямо произхода си, а тъй като тези, които тържествуваха с жалките останки на имперското владичество и се веселяха в сетните оргии на разклатения кралски двор, образуваха доста многобройна

колония, в крайна сметка това ѝ костваше учителското място. Една толкова аристократична американка не можеше да бъде търпяна от истински по рождение американки, които ухажваха Дьо Морни заради бляскавото великолепие на Сен Клу и Тюйлери, и госпожица Хелън загуби тяхната благосклонност. Но тя беше вече спестила достатъчно за La Conservatoire и една таванска стаичка в много висока сграда на много тясна уличка, която се вливаше в безкрайния поток на Рю Лафайет. Тука в течение на четири години тя тичаше редовно на работа и обратно, с неуморната жизненост на младостта и непреклонната воля на зрялата възраст. Тук можеха да я видят винаги – в дъжд и слънчев пек, лете и зиме, през мекия сезон, когато големите кафенета се разширяваха под топлите слънчеви лъчи с безброй масички на тротоара или когато червеникавата светлина на пивниците падаше през замръзналите стъкла на прозорците върху вдигнатите яки на минаващите край тях, свили се от студ парижани.

Половин Париж бе надзъртал на минаване в ясните ѝ сиви очи. По-малка и не много млада част от парижаните се беше обръщала и тръгвала подир нея с много малка полза за себе си и за щастие без никаква заплаха за нея. Защото

дори в младата си зрялост бе запазила детинската си обич и близкото познанство с този голям град, дори поддържаше невинно приятелство с уличните метачи, будкаджии и продавачи на лимонада, а строгостта на портиерското съсловие се стопяваше пред нея. С житейския опит на непокварено, практично дете, тя от само себе си отбягваше или отминаваше всичко, което не би интересувало едно дете, и запазваше ненакърнена своята чистота и известна присъща на националността и трезва непринуденост. Разправя се една история как веднъж в ранна младост, когато играла в градината на Тюйлери, я заговорил един господин с боядисани мустаци, начервени бузи и отпуснати клепки. Били разменени учтивости.

– А как ти е името... *ma petite*?

– Елен – отвърнало наивно младото момиче.

– А – рекъл любезният господин, като си пригладил галантно мустаците – щом ти си Елена, аз съм Парис.

Момичето го погледнало с ясните си очи и сериозно промълвило:

– Пардон, Ваше величество не е Париж, а Франция!

Тя запази детинското си безстрашие като бедна студентка в Консерваторията, обикаляше самичка

целия Париж с моминската си пола, неопетнена от позлатения прах на булевардите или от мръсотията на страничните улички; знаеше най-добрите магазини за приятелките си и най-евтините за личните си оскъдни покупки; закусваше за по няколко су с бледи шивачки, чиято тъга разбираше, и дръзки балеринки, чиято веселост не разбираше; знаеше къде може да се видят най-ранните пъпки по кестеновите дървета в Болонската гора, кога се раззеленяват склоновете на Бют Шомон и коя стара жена продава най-евтините цветя пред Мадлен. Сама и независима, тя спечели симпатиите на мадам Библо, портиерката, и нещо повече – доверието ѝ. Тя никога не я питаше къде отива и откъде идва. Малката американка умееше да се пази сама... ах, да можеше синът и Жак да бъде толкова разумен! Госпожица Мейнард би могла да си спечели повече приятели, стига да искаше, би могла да подаде ръка на простодушните и весели бедняци измежду собствените си артистични сънародници, но нещо в кръвта и я караше да гледа с недоверие бохемството; за нея бедността ѝ беше нещо твърде свято, за да бъде предмет на шеги или дружеско споделяне – тя преследваше артистичната си цел твърде дълго и твърде сериозно, за да я излага на краткотрайни въодушевления. Би могла да си намери при-

ятели в собствената си професия. Професорът ù отвори свещените врати на семейния си кръг за младото американско момиче, на нея ù хареса изтънчеността, финесът и радостното споделяне на отговорностите в това френско семейство, толкова далечно от англосаксонската представа, но имаше известни ограничения, които, с право или без право, дразнеха американските ù разбирания за свободата на девойките, и тя без колебание изтичваше край първия етаж и се качваше горе до своя таван, свободното небе и независимостта. Тук понякога срещаше друг вид независимост в лицето на мосю Алфонс, двадесет и две годишен, и тази, която би трябвало да бъде мадам Алфонс, седемнадесетгодишна, и те често разменяха поздравя на площадката с голямо уважение един към друг и колкото и да е странно, без смущение или принуда. След време дори си даваха назаем кибрит, без страх и без опасения и свян, докато един ден родителите на мосю Алфонс не го прибраха и изоставената така наречена мадам Алфонс във весел пристъп на откровеност изказа пред Хелън личното си мнение за мосю и от висотата на седемнадесетгодишния си опит предупреди двадесетгодишното американско детенце да се пази от подобни усложнения.

Един ден, когато приближаваха изпитите за

присъждане на награди, а нейните средства бяха на изчерпване, тя се видя принудена да потърси един от познатите ѝ по-скромни ресторанти за икономична закуска. Но не беше гладна и след две-три хапки остави поръчаното недоядено, а в това време някакъв млад мъж влезе и седна малко разсеяно на нейната маса. Когато вече беше отишла при тезгяха да плати няколкото су и случайно вдигна очи към закаченото над касата огледало, тя видя в него непознатият бързо да се оглежда, да прибира от чинията и начупеното хлебче и дори останалите от нея трохи и също така бързо да ги увива в носната си кърпа. В това нямаше нищо чудно, беше виждала нещо подобно и преди в тези по-евтини кафенета – това беше малка кражба за птичките в градините на Тюйлери или заместител на гума за бедни художници при поправяне на рисунките им с пастел. Но хубавото му лице странно се изчерви, което събуди у нея неочаквано съжаление, накара собствените ѝ бузи да пламнат от съчувствие и тя го изгледа по-внимателно. Обърнатият сега към нея гръб беше широкоплещест и симетричен и свидетелстваше за снага, изискваща посилна храна от чашата кафе и хлебчето, които си беше поръчал и бавно поглъщаше. Дрехите му, добре ушити, макар и износени, му прилягаха

